

**LT-PLAN BT**  
**Épület- és településtervezés**  
**Tatabánya, Tátra u. 1/A**  
**2804 Tatabánya, Pf. 406.**

**DAD KÖZSÉG**  
**SZERKEZETI- ÉS SZABÁLYOZÁSI TERV**  
**MÓDOSÍTÁSA - KARBANTARTÁSA**  
**2005**

**TERVEZŐK, KÖZREMŰKÖDŐK JEGYZÉKE****LT-PLAN BT**

irányító tervező, településtervező	László Tibor	okl. építészmérnök TT-1/11-0086
környezetvédelem	Laki Ferenc	meliorációs üzemmérnök 11-0136 környezetvédelmi szakmérnök 477/1997
tájtervező	Lázár Tibor	táj- és kertészmérnök TT-1/01-5041/02
munkatárs	Orbán Edit	építészmérnök É-3/11-0088

**PARTNER KFT**

közlekedés felelős tervező	Komjáthy László	okl. közlekedésépítő mérnök 201/1998/11-0012
közlekedés tervezők	Musicz Róbert	okl. közlekedésépítő mérnök K2-2/11-0550
	Busz Tamás	környezetmérnök 11-0610
közműtervezők	Orbán Gyula	okl. villamosmérnök HK-2, KSZ-2/11-0568
	Csóka Gyula	okl. épületgépész mérnök G-1/11-0114
	Baranyai Péter	okl. villamosmérnök T2-2/11-0591

## MŰSZAKI LEÍRÁS

### A SZERKEZETI TERV MÓDOSÍTÁSÁHOZ

#### Tervi előzmény:

2000-ben az LT-PLAN BT készítette el a település OTÉK alapú szerkezeti tervét, melyet az önkormányzat 51/2000. (VIII. 30.) sz. határozatával hagyta jóvá.

#### Szerkezeti módosítások:

Tervkarbantartásként az OTÉK változása alapján a területfelhasználási egységek megnevezését és betűjelét kell korrigálni.

Az elmúlt öt évben felmerültek kisebb változtatási igények, melyeknek településszerkezeti vonzata is van:

- a) Lakóterületek vonatkozásában változás, hogy a Petőfi S. utcán, annak nyugati oldalán van egy telesor, amely kertés mezőgazdasági terület besorolású volt, de fekvése és közművesítettsége alkalmassá teszi, hogy **kertvárosias lakóterület** besorolást kapjon.
- b) A település keleti peremén belterületfejlesztésként terveztünk egy utcát 2000-ben (Határ u.), amelynek falu felőli oldalra lakóterület volt, a külső oldalát pedig mezőgazdasági üzemterületnek szántuk, hogy legyen hova kiköltözniük azoknak a lakosoknak, akik lakóterületen folytattak gazdasági tevékenységet (állattartás, terményfeldolgozás) és ez zavaró volt a lakások, lakók szemszögéből. Mára bebizonyosodott, hogy erre a területfelhasználásra nincs szükség, mivel ezek a gazdálkodók a külterületi gazdasági területen megtalálták a helyüket, ezért a felszabaduló telesort **falusias lakóterületre** terveztük át.
- c) A belterületen változást jelent az, hogy a tervezett lakóutcák nem mindegyike valósítható meg a tulajdonviszonyok miatt. Hosszú tervezett út a Kertalja utca, melyet keresztutcával kívántunk megszakítani, és a keresztutcát a Fő utcára kívántuk kihozni. Az elépítettség miatt olyan változatot készítettünk, hogy nem dél felé, hanem észak felé indulunk a keresztutcával, és a vasútállomásnál kötünk rá a párhuzamos útra.  
A második kisjelentőségű változás, hogy a temető mellé tervezett útnak nem lesz még egy kikötése a Dózsa György utcára, csak a meglévő (41 hrsz.).
- d) A külterület szerkezete nem változik, de követnünk kell az országos és megyei közúthálózat nyomvonalváltozásait. Két út érinti Dadot: a Tata-Mór gyorsforgalmi út, és a Tatabánya-Kisbér út Dadot elkerülő szakasza. Ezek jelenlegi tervezettségét a szerkezeti tervbe be kell építenünk.

Információink szerint az utak tervezése és megvalósítása is több ütemben történik:

1. A meglévő Környe-Dad úttól egy elkerülő szakasz a Dad-Császár útig (88-as út).
2. A Tata-Mór út tervezése-építése főútként.
3. A Tata-Mór út fejlesztése gyorsforgalmi úttá.

A szerkezeti terven a 2. fokozatot ábrázoljuk, a 3 fokozat csak a közlekedési munkarészekben jelenik meg távoli koncepcióként.

- e) Az előzetes véleményezés során felvetődött szélérőmű telepítés területfelhasználásának igénye is, végül az ennek a tervmódosításnak nem képezi tárgyát, később, külön terv foglalkozik majd vele.

#### Területfelhasználás:

A tervkarbantartás és a módosítás után az alábbi területfelhasználási egységekből áll Dad közigazgatási területe:

Beépítésre szánt területek:

Lakóterületek: kertvárosias lakó           Lke

	falusias lakó	Lf	
Vegyes területek:	településközponti	Vt	
Gazdasági területek:	kereskedelmi, szolgáltató	Gksz	
	mezőgazdasági üzemi	Gm	
Üdülő terület:	üdülőházas	Üü	
Különleges területek:	sport, szabadidős	Ks	
	temető	Kt	
	szennyvíztisztító	Ksz	

Beépítésre nem szánt területek:

Közlekedési és közmű terület:	út	KÖu	
	vasút	KÖk	
Zöldterület:	közpark	Z	
Erdőterület:	védelmi	Ev	
	turisztikai	Et	
	gazdasági	Eg	
Mezőgazdasági területek:	általános	Má	
	kertes	Mk	
	korlátozott	Mko	

### **Tájrendezési javaslat:**

A külterületi tervezési feladat a VÁTI Kht. által 2000.-ben készített szerkezeti és szabályozási terveknek (tervező: Lázár Tibor) digitalizálása és az OTÉK szerinti átkódolása, továbbá a tervezett 88-as főút nyomvonalának pontosítása.

Mivel a megváltozott környezetvédelmi jogszabályok dögkút kialakítását nem teszik lehetővé, ezért a tervezett dögkút és 1000 m-es védőtávolsága jelen tervben már nem szerepel.

A Veszprémi Bányakapitányság előzetes nyilatkozatában felhívta a figyelmünket arra, hogy a Pusztavám VI.- szén 38/2004 számú „bányászati joggal lefedett ipari terület” érinti Dad igazgatási területét. A bányavállalkozó Vértesi Erőmű Rt. tájékoztatása szerint a mélyművelésű szénbányászat Dad területét még nem érte el, és várhatóan 10 éven belül nem is fogja elérni. Ennek ellenére a rendezési terven a bányavállalkozó adatszolgáltatása alapján feltüntettük a bányatelek határát, és a bányatörvénnyel összhangban a helyi építési szabályzatot kiegészítjük a következő előírással:

Bányatelek által érintett mezőgazdasági területen épületek létesítése a bányavállalkozó hozzájárulásával történhet.

A 039/17 hrsz-ú földrészletből művelésből már kivett mezőgazdasági üzemi területet a földhivatali térkép szerint pontosítottunk, és a tulajdonos kérésére a belterület felé bővítettük. Mivel a bővítés erdőterületet érint, művelésből való kivonása csak az illetékes erdészeti hatóság egyetértésével történhet. A telephelytől északra a terv megfelelő területet biztosít a megszüntetett erdő pótlására.

## MŰSZAKI LEÍRÁS

### A SZABÁLYOZÁSI TERVHEZ ÉS AZ ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEKHEZ

#### **Dad a magasabb szintű területrendezési tervekben:**

A jelenleg egyeztetés alatt álló és az OTrT-vel összhangban levő megyei területrendezési terv térszerkezeti terve, szabályozási övezetei és területrendezési szabályzata a település rendezési tervének módosítását nem igényli.

A megyei szerkezeti terv Dad külterületét belterjes mezőgazdasági területként szabályozza, és tartalmazza a tervezett 88-as főút nyomvonalát is.

A szabályozási övezetek közül az OTrT által meghatározott „komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete” érinti ugyan, de a település területén jelentős roncsolt terület nincs.

A csúszásveszélyes területek és a szélerozióknak kitett területek mezőgazdasági hasznosítású területeken találhatók, amelyek rendeltetésszerű használata biztosítja a termőföldek védelmét, így a terv módosítása ezen övezetek miatt nem indokolt.

A Dad és Kömlőd határán levő patak völgy a megyei terv szerint „társági ökológiai folyosó, amelyet a terv 100 m széles nem beépíthető korlátozott használatú mezőgazdasági területként biztosít.

A megyei terv „jellemzően belterjes hasznosítású mezőgazdasági övezetének” és a Tatai-tó, Által-ér környezetvédelmét, tájrehabilitációját szolgáló megyei övezetekkel a település rendezési terve szintén összhangban van. Összességében megállapítható, hogy a tervezésnek nem volt ugyan feladata a megyei tervvel való összhang biztosítása, megállapítható azonban hogy a 2000-ben készült terv nincs ellentétben az egyeztetés alatt álló megyei terv szerkezeti tervével, övezeteivel és a területrendezési szabályzatával.

#### **A szabályozás változása:**

Dad bel- és külterület szabályozási tervét és a helyi építési szabályzatot az LT-PLAN BT készítette el 2000-ben, és az önkormányzat a 10/2001. (IX. 26.) sz. rendelettel hagyta jóvá.

Tervkarbantartás keretében az OTÉK területfelhasználási megnevezéseinek változását kellett átvezetni. A HÉSZ-ben ezen kívül olyan korrekciókat kell végrehajtanunk, melyeket a Közigazgatási Hivatal kezdeményez, törvényességi észrevételekkel szigorítva, hogy mi kerülhet bele az önkormányzati rendeletbe, és mi az, ami magasabb jogszabályban vagy műleírásban jelenik meg.

A kertvárosias lakóterület szabályozása nem változik, jele KEL helyett Lke, O/30/4,5/600.

A falusias lakóterületek jele FL helyett Lf, a korábbi egy építési övezet helyett két építési övezet lesz: (Lf)-1 O/30/4,5/1000 és (Lf)-2 O/30/4,5/800.

A vegyes területeken belül központi vegyes terület (KV) szerepelt eddig, ezt most településközponti vegyes területre (Vt) pontosítottuk. A beépítési paraméterek változatlanok: O/40/6,0/600.

A gazdasági területeknél a kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület jele KG-ről Gksz-re változik, beépítési paraméterei nem változnak: Sz/40/6,0/3000. A mezőgazdasági üzemi gazdasági terület szabályozása is változatlan, MG helyett Gm Sz/40/7,5/3000.

Üdülőházas üdülőterület változatlan, ÜÜ helyett Üü Sz/20/7,5/5000.

Különleges sportterület változatlan, KSP helyett Ks Sz/10/6,0/5000.

Nem beépítésre szánt területek szabályozása változatlan, a jelek változnak csak a szerkezeti terv és OTÉK szerint.

A többlépcsős közútfejlesztés 1. ütemét tüntettük fel a szabályozási terven, a 2. ütem csak a szerkezeti terven szerepel.

Az előzetes véleményezési eljárásban jeleztük a szélerőmű park telepítésének igényét. Ez jelentős változást jelentett volna a külterület szabályozásában is, de az erre való tervezési megbízást végül is nem adták meg, illetve elhalasztották. Ezért a szabályozási terv és a HÉSZ ezt nem tartalmazza.

### **Kulturális örökségvédelem:**

A 2000-ben készült terv már foglalkozott helyi értékvédelemmel, és behatárolta a műemléki környezetet is.

Most a karbantartás-módosítás kapcsán elkészítettük az örökségvédelmi hatástanulmányt, melynek régészeti fejezetét a megyei múzeum régésze, Cseh Júlia készítette el. Terjedelme miatt külön dokumentáljuk.

Ennek alapján a régészeti érdekeltségű területeket a szabályozási terven jelöltük. A műemléki- és régészeti védelem szabályozása magasabb jogszabályban található, az nem a HÉSZ kompetenciája. Megállapítható, hogy a jelenlegi terv tárgyát képező korrekciók sem a településszerkezetre, sem az épített örökség vagy a régészeti örökség védelme szempontjából nincsenek terhelő hatással.

### **Környezetvédelem:**

#### **Környezetvédelmi vizsgálat**

Az elmúlt öt évben Dad község környezeti állapota, helyzete lényegesen nem változott. Jelentősebb változás, javulás a levegőtisztaság-védelmi területén történt, mivel az Oroszlányi Hőerőmű retrofit programját megvalósították. A kéntelenítő berendezés üzembe helyezésével (2004) nagyságrenddel csökkent a SO<sub>2</sub> terhelés Dad légterében. Növekedett a szennyvízcsatornára, földgázra történő ingatlan rákötések száma.

A hulladékok elhelyezése, ártalmatlanítása zaj és rezgésvédelem, felszíni, felszín alatti vizek állapota, talajszennyezés, természetvédelem területén érdemi változások nem történtek.

Környezetvédelemben jelentős változások az elmúlt öt évben a jogszabályi változások területén történt, melyeket az alábbiak szerint ismertetünk.

#### **Levegőtisztaság-védelem**

A védett I. védett II. kategória megszűnt helyette a 4/2002. (X. 07.) KvVM rendelet agglomerációkat és zónákat jelöltek ki.

Dad község a fenti rendeletek alapján az alábbi zónákba és zónacsoportba tartozik.

10. zóna

Zónacsoport:	kéndioxid	F
	nitrogéndioxid	F
	szénmonoxid	F
	szilárd (PM <sub>10</sub> )	E
	benzol	F
	talaj közeli ózon	B

A levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról szóló 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet 11. §-a értelmében hulladékok nyílt téri, illetve háztartási berendezésekben történő égetése tilos. Az avar, kerti hulladék égetése helyi önkormányzati rendeletben szabályozott módon lehetséges.

Az immissziós és emissziós határértékeket a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 14/2001. (V. 09.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet szabályozza. Az 1. számú melléklete a légszennyezettség egészségügyi határértékeit, a 2. számú melléklete a légszennyezettség ökológiai határértékeit határozza meg.

### **Hulladékgazdálkodás**

A 2000. évi XLIII. számú hulladékgazdálkodási törvény az önkormányzatok kötelező feladatává tette a lakossági szilárd és folyékony hulladékok gyűjtését, ártalmatlanítását.

A veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet intézkedik.

A meglévő dög kutak 2005. december 31.-ig üzemeltethetőek. Új dögkút nem létesíthető.

### **Zaj és rezgésvédelem**

Zaj és rezgésvédelmi határértékeket a 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM rendelet adja meg. A szolgáltató tevékenységekre vonatkozó szigorúbb határértékeket helyi rendeletben lehet szabályozni. A zajt kibocsátó és zajtól védendő létesítményeket úgy kell tervezni, hogy a vonatkozó zajvédelmi határértékek teljesülése biztosított legyen. Zajvédelmi szempontból szükséges védőtávolság meghatározása zajszámítás alapján történhet.

A 20/2001. (III. 14.) Korm. rendelet 1. számú melléklet „B” fejezet 74. pontja értelmében szél erőmű létesítése 2 MW összteljesítménytől, illetve természetvédelmi területen 200 kW összteljesítménytől előzetes hatásvizsgálat elvégzésére kötelezett tevékenységnek minősül.

### **Felszíni, felszín alatti vizek**

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a települések szennyeződés érzékenységi besorolását határozta meg.

A 2005. január 01.-től a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete alapján Dad község az érzékeny kategóriába tartozik.

A felszíni vizek minősége védelmének egyes szabályairól szóló 203/2001. (X. 26.) Korm. rendeletet (kivéve 21. § 1, 2 bekezdés, 24. § 9. bekezdés, 2. sz. melléklet I. fejezete) hatályon kívül helyezte a felszíni vizek minőség védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdése. A 28/2004 (XII. 25.) KvVM rendelet 2. számú melléklete alapján Dad község a 2. Egyéb védett területen lévő befogadók közül a 2. 3. A Tatai tó, valamint a vízgyűjtő területén lévő befogadó területi kategóriába tartozik.

A csatorna bírságról szóló 204/2001. (X. 26.) Korm. rendelet 2005. december 31.-től hatályát veszti. Hatályon kívül helyezte a 220/2004. (VI. 21.) Korm. rendelet.

A használt és szennyvizek kibocsátási határértékeiről és alkalmazásának szabályairól szóló 9/2002. (III. 22.) KöM-KöViM együttes rendelet 2004. december 30.-tól hatályon kívül helyezte a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet 7. § (3) bekezdése.

### **Természetvédelem**

Természetvédelmi hatósági ügyek 2005. január 01.-től az ÉD. Környezetvédelmi, természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség jogkörébe tartoznak.

Dad község közigazgatási területén Natura 2000-es területek nem találhatóak.

A helyileg védendő természetvédelmi területek, értékek védetté nyilvánítását az 1996. évi LIII. törvény III. részében előírtak szerint kell végrehajtani.

## **Közlekedési munkarész:**

### **Vizsgálat**

Dad község Szerkezeti és Szabályozási Terve 2000-ben készült el. A település közlekedési kapcsolatai azóta nem változtak.

Országos közúti kapcsolatai a következők:

**A 8135 sz. Tatabánya – Kisbér összekötő út**, a települést észak-kelet – nyugat irányban átszelve köti össze Dadot közvetve Tatabányával, illetve Kisbérrel. Az út közvetlen kapcsolatot biztosít Kömlőd, illetve Császárszeg községgel.

Az út jelenlegi forgalma 3588 j/nap (3862 E/nap). Az út 6,00 m burkolatszélességű mindkét oldalt 1,0-1,0 m széles padkával. Az út településen áthaladó nyomvonal kialakítása nem vette figyelembe a kialakult településszerkezetet. Kömlőd irányából a belterület határától a Fő utcáig vezető szakasz rendkívül szűk helyenként 8-10 m szabályozási szélességű, nem megoldott a terület vízelvezetése, a gyalogosok közlekedése. A másik kritikus terület a 8135 sz. út Fő utcáról Dózsa Gy. utcára történő ráfordítása.

**A 8127 sz. Mór – Kocs összekötő út**, amely a települést dél-nyugat – észak-kelet irányban szeli át, biztosítja az összeköttetést Mór (Oroszlány), illetve Tata és Komárom felé. Az út közvetlen kapcsolatot jelent Kocs, illetve Bokod településekkel. Az út jelenlegi forgalma 1512 j/nap (1696 E/nap). Az út jellemzően 6,00 m burkolatszélességű, mely megfelel a tervezési kategóriának és az előre várható forgalomfejlődés szempontjából is megfelelő.

A két összekötő út Dad belterületén keresztezi egymást, a keresztes kialakítása megfelelő.

A közúthálózathoz nem tartozó, jelentősebb földút a Dadot Szákszenddel összekötő földút, illetve az Oroszlányi Hőerőműig vezető kiépítetlen földút.

**Községen belüli állapotok:** Dad község úthálózatának állapota kedvező képet mutat. A település útjainak nagy többsége burkolattal ellátott. A burkolat minősége jó. A nagyobb forgalommal terhelt összekötő utak burkolat szélessége 6,00 m, a burkolatot kísérő padkaterület szélessége 1,00 – 1,50 m általában, bár néhány szűk szabályozási szélességű területen a padka alig 0,50 m.

**Tömegközlekedés vizsgálata** során megállapíthatjuk, hogy Dad kedvező helyzetben van. A települést közel 60 buszjárat pár érinti és a Tatabánya – Pápa vasútvonal is áthalad a településen. A megfelelő tömegközlekedés elősegíti a lakosság ingázását lakóhely és munkahely, lakóhely és iskola között. Dadról sokan dolgoznak, illetve tanulnak a közeli városokban, Tatán, Tatabányán, Oroszlányban és Kisbéren.

Dad község területén áthalad a **Tatabánya – Pápa vasút vonal**, a település belterületén vasútállomás található. A településen 7 vonatpár halad keresztül biztosítva a közvetlen vasúti összeköttetést Tatabányával, Kisbérrel illetve Pápával.

Autóbusz közlekedés: a települést a megyei Vértes Volán 12 járata érinti, ez közel 60 járatpárt jelent naponta. Az egyik legfontosabb járat a 8464 sz. Tatabánya – Környe – Kömlőd – Kisbér útvonalon közlekedő 16 pár busz. Jelentős a Dadot Budapesttel összekötő 1256 és az 1257 sz. járat összesen 15 pár busszal.

Dadról közvetlenül elérhető busszal Sümeg, Kőszeg, Pápa, Győr, Kisbér, Oroszlány, Tata, Tatabánya, Esztergom, Budapest. A járatok a szomszédos települések elérését biztosítják, kivételt képez Kocs, Kocsra nem lehet tömegközlekedési eszközzel eljutni.

**Összefoglalva** tehát megállapítható, hogy a település közlekedési kapcsolatai jók, a vasúti kapcsolat kiépítési, szolgáltatási színvonala alacsony, ennek megfelelően kihasználtsága is alacsony.



## Fejlesztés

A települést érintő legfontosabb fejlesztés a 88. számú főútnak előírányzott Tatabánya – Kisbér – Pápa – Szombathely II. rendű főút nyomvonalának kialakítása. A tervezett főút nyomvonala a település belterületét déli irányból kerüli el.

A 88. sz. főút nyomvonala több korábbi terv alapján került beépítésre jelen Rendezési Terv módosításba. A nyugati szakasz az 1999. novemberében a PARTNER Mérnöki Iroda Kft. által elkészített *Bokod elkerülőút tanulmánytervre* épít azzal a módosítással, hogy egy csomópontban keresztezi le a 8127. sz. Mór-Kocs összekötő utat.

Ezt követően a nyomvonal a Partner Mérnöki Iroda Kft. által 2003.-ban elkészített *Komárom-Tata-Oroszlány-Mór közúthálózat-fejlesztési döntéselőkészítő tanulmány* alapján került beépítésre.

A döntéselőkészítő tanulmány azzal számol, hogy első ütemben a meglévő 8154. j. Bokod-Kecskéd összekötő út kerül fejlesztésre, majd második fejlesztési ütemként épül ki külön nyomvonalon a gyorsforgalmi úthálózati elem.

A második szakasz esetében meg kell jegyezni, hogy a döntéselőkészítő tanulmány nem konkrét nyomvonalat kívánt kijelölni, így a most a szerkezeti tervbe beépített nyomvonal pontos helye egy későbbiekben elkészítendő tanulmányterv, illetve engedélyezési terv feladata lesz!

A közúthálózat fejlesztés kiépítésével rövidebb lesz a Kisbér-Tatabánya távolság és a falu mentesül az áthaladó forgalomtól.

A Szerkezeti és Szabályozási Terv módosítása során a **országos közút átkelési szakaszát érintő változás nem történt!** A 8135. sz. ök. út Fő utcai kritikus nyomvonal vezetésének korrekciójára a lehetőség továbbra is fennáll azáltal, hogy kiszabályozásra került a 16,0 m széles telek.

Önkormányzati belterületi út tekintetében a település keleti oldalán került sor kisebb nyomvonal korrekcióra a Kertalja utca esetében, a szabályozási szélesség 12,0-14,0 m-ben került kijelölésre.

Továbbá a település észak-nyugati részén a Temető körüli hurokút nyomvonala módosult. Ezen út szabályozási szélessége 12,0 m.

A pontos nyomvonalak a K.2.1. és K.2.2. tervlapon tekinthető át.

A tervezett lakóutcák alapadatai:

Tervezési kategória: B.VI.d.C.

Tervezési sebesség:  $v=30$  km/h

Forgalmi sáv szélesség: 2,75 m

**Padka szélesség: 1,0 m**

## Közműellátás

### Villamosenergia ellátás

#### Viszsgálat

A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a tervezett gyorsforgalmi út a mellékelt „Villamos közművek” című rajz szerint több helyen is keresztezi a nagyfeszültségű (NAF= 120 kV-os vagy annál nagyobb feszültség) és egy helyen, pedig a közép-feszültségű (KÖF= 120 kV-nál kisebb feszültség) távvezetékek nyomvonalait.

A KÖF 20 kV-os távvezeték keresztezési pontja a tervezési területen kívül, a bokodi határban van.

A NAF távvezeték több ponton is keresztezi a tervezett út nyomvonalát illetve helyenként azzal párhuzamosan halad de úgy, hogy legalább az út 100-100 méteres határsávján belül van.

A mellékelt rajzon három helyen kiemelten meg vannak jelölve a keresztezések, amelyek az alábbiak:

- Az 1-el megjelölt kockában a Magyar Villamos Művek Rt.(MVM Rt.) tulajdonában lévő 220 kV-os távvezeték keresztezi a Dad-Kisbéri utat. Az MVM Rt. tulajdonú vezetékek kezelője az Országos Villamos-távvezeték Rt.(OVIT Rt.) aki a mellékelt közmű nyilatkozatot is kiadta.
- A 2-el megjelölt kockában szintén az MVM Rt. 220 kV-os távvezetése keresztezi a Dad-Bokod közutat.

A megjelölt helyeken a 100-100 méteres sávon belül kerülnek a távvezeték egyes tartóoszlopai, de csak a kiviteli tervek során lehet majd megállapítani, hogy ezek közül melyek azok, amelyek a 40-40 méteres út pályatestje által is érintve vannak.

- A 3-al megjelölt kockában ott, ahol a Dad felől érkező tervezett elkerülő út becsatlakozik az É-D irányú tervezett pályatestbe, helyezkedik el - igaz tervezési területen kívül és a Bokod-Környe közút másik oldalán - az Oroszlányi Hőerőmű Rt..

A Dad közigazgatási területén tervezett elkerülő gyorsforgalmi út tervei szempontjából ez azért lényeges, mert az Oroszlányi Hőerőmű Rt.-ből kicsatlakozó NAF távvezetékek a Bokod-Környe út keresztezése után lényegileg mind a tervezési terület felett és így a tervezett gyorsforgalmi út által érintetlen haladnak Dél felé Bokod-Mór irányába, illetve az Északi irányba, vagyis Kecskéd-Környe-Tatabánya irányba.

Ezen útszakasz vonatkozásában tehát három érintet fél van úgymint: az MVM Rt. a már említett 220 kV-os távvezetése vonatkozásában, az E.ON Észak-dunántúli Áramszolgáltató Rt. a Mór és Tatabánya irányba induló 120 kV-os távvezetékei révén és az Oroszlányi Hőerőmű Rt., aki az országos távvezeteki hálózatba ezeken a vezetékeken keresztül adja ki az általa megtermelt villamos energiát.

Amint az a fenti pontok alapján megállapítható a tervezett út nyomvonala több ponton is érinti a magyar villamos energia rendszer gerincét képező nagyfeszültségű átviteli hálózatot, sőt az Oroszlányi Hőerőmű Rt. miatt közvetve még egy alaphálózati betáplálási pontot is érint.

A fentiek miatt az út nyomvonalának a meghatározásakor – még időben - nagy körültekintéssel kell eljárni mert, ha a kiviteli tervek elkészítése során az érintettek úgy nyilatkoznak, hogy szükség van egyes nagyfeszültségű távvezetékek nyomvonalának az áthelyezésére, akkor:

- A szükségessé váló nyomvonal átépítési munkák jelentősen befolyásolni fogják a magyar villamos energia rendszer üzemmenetét úgy szállítási (MVM Rt., E.ON Észak-dunántúli Áramszolgáltató Rt. ) mint energia betáplálási (Oroszlányi Hőerőmű Rt.) szempontból. A távvezeték bontások, a vezeték építések megszervezése nagy koordinációt igényel és a magyar villamos energia rendszer zavartalan működésének biztosítása érdekében jelentős nehézségek áthidalását teszi szükségessé.
- Ezen NAF távvezetékek nyomvonalának az áthelyezése igen nagy összegekbe fog kerülni olyannyira, hogy azok az útépítés költségvetésének jelentős hányadát fogják felemészteni.

*Mindent egybevetve elmondható, hogy a tervezett gyorsforgalmi út nyomvonalának bevitele egy olyan területre, amely környezetével egy alaphálózati táppontot képez és ugyanakkor az itt kialakított villamos távvezeteki folyosók a Kelet-Nyugati villamos energia szállítás útvonalát is képezik igen megfontolandó.*

*A meglévő villamos közművek szempontjából szerencsésebb lenne – különösen a 3. zónában az erőmű környékén – egy a jelenleginél alkalmasabb (a kivitelezés szempontjából kevésbé problémás) nyomvonalat találni.*

A távvezetékes 20 kV-os, és a szabadvezetékes 0,4 kV-os villamos hálózatok létesítésére, kül és belterületen, alapvetően az MSZ 151-1-8 sz. szabványsorozat és az MSZ 7487/1-3 szabvány előírásai vonatkoznak.

A villamos művek biztonsági övezetén belüli korlátozásokról, és tilalmakról pedig a 122/2004. (IX. 15.) GKM. r. rendelkezik.

Belterületen, és az út-távvezeték keresztezésekben a 20 kV-os, vagy annál nagyobb feszültségű, villamos távvezetéseket fokozott biztonsággal kell építeni - a konkrét esetben az előtervezés és tervezés fázisában ezt vizsgálatni kell az érintett OVIT Rt.-vel és az E.ON Észak-dunántúli Áramszolgáltató Rt.-vel - külterületen a terület jellegének, függvényében lehet normál, vagy fokozott biztonságú a kiépítés.

A távvezeték esetlegesen szükségessé váló bontása vagy kiváltása kapcsán az előtervezés fázisában közműnyilatkozatot kell kérni a területileg az érintett OVIT Rt.-től és az E.ON Észak-dunántúli Áramszolgáltató Rt.-től.

Ugyan ez érvényes akkor is, ha új építészeti műtárgyak, a villamos művet biztonsági övezetén belül közelítik meg (0,4kV/1m; 20kV-35 kV/belterületen 2,5m, külterületen 5m; 120 kV/13m, 220 kV/18m –a távolságok a vezetékek szélső áramvezetőitől értendők-).

## **Vezetékes és vezeték nélküli elektronikus hírközlés**

### **Vizsgálat**

Dad község az ország 34. számú távközlési körzetébe tartozik, melyen a MATÁV RT a vezetékes, elektronikus távközlési szolgáltató. A község belterülete nem képezte a jelen vizsgálat tárgyát, mivel a tervezett gyorsforgalmi út a község külterületén húzódik.

A *MATÁV RT Soproni MSZK Gerinchálózat Üzemeltetési Csoport* (8500. Pápa, Szabó Ervin u. 33.) mellékelt, 590418-801/5165/2005 számú nyilatkozata szerint, a tárgyi létesítmény **érinti** a fenntartásukban lévő **Bokod – Szákszend és Székesfehérvár – Tatabánya optikai távközlési kábeleket**, s azok érintett szakaszának nyomvonalát nyilatkozatukhoz mellékelték. A község szabályozási tervének módosítása ellen nem emelnek kifogást, de előírják, hogy az optikai kábeleket érintő, bármilyen munka csak szakfelügyeletük jelenlétében folyhat.

A *MATÁV RT Soproni MSZK, Tatabányai Mérnökség* (2800. Tatabánya, Fő tér 26.) szóbeli nyilatkozata szerint, a tervezett gyorsforgalmi út által érintett területen **a fenti Bokod – Szákszend optikai** kábellel egy nyomvonalon húzódik egy Qv 150x4/0,4-es, helyi kábelük, melyre az optikai kábellel azonos feltételeket írják elő.

A *Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Rt.* (1062. Budapest, Váci út 1-3.) mobil telefon szolgáltató mellékelt nyilatkozata szerint, a tervezett gyorsforgalmi út **nem érinti** sem meglévő, sem tervezett állomásait, így annak megvalósítása ellen kifogást nem emelnek.

A *Pannon GSM Távközlési Rt* (2040. Budaörs, Baross u. 165/3.) mellékelt nyilatkozata szerint, a tervezett út meglévő létesítményüket **nem zavarja**, tervezett fejlesztéseiknél pedig az új utat figyelembe fogják venni.

A *T-Mobile Magyarország Távközlési Rt.* (1117. Budapest, Kaposvár u. 5-7.) mellékelt nyilatkozata szerint a tervezett gyorsforgalmi út **nem érinti** az általuk üzemeltetett létesítményeket. Dad község szabályozási tervének módosítása ellen kifogást nem emelnek.

Az *Antenna Távközlési Rt.* (1115. Budapest, Petzvál József u. 31-33.) mellékelt, AT-TFO-112/2005 számú nyilatkozata szerint, a megküldött térképen jelzett területen építéskorlátozással védett összeköttetések nem üzemelnek, ezért a tervezett gyorsforgalmi út építése **nem érinti** az AT Rt. Hírközlési hálózatát.

Az *Antenna Hungária Rt.* (1115. Budapest, Petzvál József u. 31-33.) mellékelt, 827/05 számú nyilatkozata szerint, a tervezett munka meglévő létesítményeit **nem érinti**.

#### **Javaslat**

Az út tervezett nyomvonalával érintett hírközlő kábelek védelmét, esetleges nyomvonal-módosítását – vezetékes hírközlő hálózatok tervezésére jogosult tervezővel – meg kell tervezetni, és a tervet az érintett szolgáltatóval, továbbá a Nemzeti Hírközlési Hatósággal engedélyeztetni kell.

#### **Vízellátás**

Tervezett 88. sz. főút nyomvonal vezetése érinti az É.D.V. R.T., Oroszlányi Vízmű Üzem kezelésében lévő vízvezeték hálózatot.

A főút nyomvonal vezetése keresztezi a Császár-Kisbér regionális vízvezetékét. Ezen keresztezett vízvezeték mérete: NA400/a.c.ny. A keresztezési pontnál a jelenlegi vízvezeték ki kell váltani. A kiváltott vízvezeték merőlegesen keresztezze a főút tengelyét. A keresztezési pontnál a vízvezetékot másodlagos védelemmel kell ellátni. Szükséges kezelő akna és elzáró szerelvények telepítésével.

A közműkiváltás kiviteli tervdokumentációját közműszolgáltatói nyilatkozatra be kell nyújtani.

#### **Szennyvíz elvezetés**

Tervezett főút nyomvonal vezetése nem érinti az É.D.V. R.T., Kisbéri Vízmű Üzem kezelésében lévő csatorna hálózatot.

#### **Földgázellátás**

Tervezett főút nyomvonal vezetése érinti az É.G.Á.Z. R.T., Tatabányai Kirendeltség kezelésében lévő középnyomású földgázelosztó hálózatot.

A főút nyomvonal vezetése keresztezi a Bokod felé kiépített NA/160/acél minőségű gázvezetékét. A keresztezési pontnál a gázvezetékot másodlagos védelemmel kell ellátni.

A kialakított keresztezési pont kiviteli tervdokumentációt szolgáltatói nyilatkozatra be kell nyújtani.